

INSTITUTIONEN FÖR PEDAGOGIK,
KOMMUNIKATION FÖR LÄRANDE

Möjligheter till språkutveckling genom boksamtal i flerspråkiga förskolor

Zilha Licina

Uppsats/Examensarbete: 15 hp

Program: Barn-och ungdomsvetenskap PDA 522

Nivå: Avancerad nivå

Termin/år: Vt /2020

Examinator: Pia Williams

Rapport nr:

Abstract

Uppsats:	15 hp
Program och / eller kurs	PDA 522
Nivå:	Avancerad nivå
Termin/år:	Vt /2020
Handledare:	Anne Kultti
Examinator:	Pia Williams
Rapport nr:	
Nyckelord:	Boksamtal, högläsning, flerspråkighet, språkutveckling

Bakgrund: Förskolan är för många barn i Sverige det första mötet med utbildningsväsendet och har en stor påverkan på deras utveckling och lägger grunden för ett livslångt lärande. Hur förskola möter barnens olika språk har en avgörande betydelse för hur barnen kommer att utvecklas som individer samt hur språket kommer att leda

till ett bättre resultat i skolans värld. Läroplanen för förskolan (Skolverket, 2018) står det att förskolemiljön ska erbjuda barn en inspirerande miljö där de får förutsättning att utveckla alla sina språk genom att lyssna och delta i högläsningens aktiviteter samt samtala kring det lästa.

Syfte: Syftet med denna studie är att belysa olika faktorer av boksamtal i flerspråkiga förskolesammanhang som har inverkan barns ordförråd. Den frågeställning som ligger till grund för denna litteraturstudie är:

Frågeställningar:

- Vad anser forskning om barns möjligheter till språkutveckling i samband med boksamtal och högläsning i flerspråkiga förskolor?
- Vilka lärandemöjligheter finns för att barn ska utveckla sitt ordförråd?
- Vilka undervisningsstrategier använder lärare för att stödja barns språkutveckling?

Metod: Denna studie är baserad på en systematisk litteraturstudie vilket är en sammanställning av tidigare forskning inom det valda ämnesområdet. Sökningen gjordes i ERIC, SwePub databas och manuellt sökning.

Resultat: Nio vetenskapliga artiklar involveras i denna studie. Analysen av dessa visar betydelse av i) handledning för pedagoger i att möta flerspråkiga barn i deras språkutvecklingen samt att ii) pedagoger använder flera strategier för att bidra till barns språkutveckling. Studien visar vidare att iii) pedagogens roll är oerhört viktigt när det gäller barns språkutveckling. Utöver dessa resultat visar studien iv) vikten av att pedagoger har kunskaper om hur de ska arbeta med att stödja flerspråkiga barn i sin språkutveckling. för pedagoger i att möta flerspråkiga barn i deras språkutvecklingen. Även är viktigt att uppmärksamma samt visar intresse för barnens olika och finnas som stöd i deras lärande och utveckling. Det framkom även att boksamtal, sagor och berättelser har en viktig roll för barns språkutveckling och barns lust och vilja att uttrycka sig språkligt, vilket i att de lär sig att läsa och skriva.

Slutsats: Man kan dra slutsatsen att använda sig av bokläsning i verksamhet för att stimulera barnen i deras språkutveckling, som är en bra arbetsmetod där barnen får tillgång till nya ord och språkliga vändningar som de inte brukar få höra. Bokläsning kan man använda som bete för att inspirera barnen till att våga samtala och ställa frågor. Pedagoger ska vara medupptäckare tillsammans med barn och planera sin undervisning för att inspirera barn och fånga deras nyfikenhet genom att använda sig av mimik gester även i vardagliga aktiviteter. Bokläsning utvecklar barnets fantasi och bidrar till hela deras utveckling. Dessutom är det viktigt att visa intresse, nyfikenhet och att vara positivt inställd till flerspråkighet.

Förord

Jag vill passa på att tacka min handledare Anne Kultti för alla värdefulla kommentarer och vägledning under processens gång som hjälpte mig på vägen. Jag vill även passa på att tacka två underbara damer för deras engagemang samt lärorika samtal och diskussioner. Ett stort tack till min familj som har haft tålamod och förståelse. Utan ert stöd hade den här uppsatsen känts svårt att skriva färdigt. Särskild stort tack till min man som har motiverat och stöttat mig varje gång när det kändes jobbigt.

Zilha Licina

Göteborg den 20 augusti 2020

Innehållsförteckning

1. Inledning	8
1.2 Syfte och frågeställningar	9
1.3 Bakgrund	9
1.3.1 Stödja flerspråkiga barn i förskolan.....	9
1.3.2 Förskollärarens uppdrag och roll i förskolan.....	10
1.3.3 Språkmöte och läsaktiviteter	12
1.3.4 Boksamtal.....	13
2. Metod	14
2.1 Val av metod	14
2.2 Systematisk Litteraturstudie	14
2.3 Datainsamlingar och avgränsningar.....	15
2.4 Artiklarnas kvalitetsbedömning	17
2.5 Validitet och reliabilitet.....	20
2.6 Analysmodell.....	20
2.7 Etiska överväganden	21
3. Resultat	21
3.1Handledning och utbildning för lärare	22
3.1.1 Sammanfattning.....	22
3.1.2 Pedagogernas handledning.....	22
3.2 Barns rikare ordförråd.....	23
3.2.1 Sammanfattning.....	23
3.2.2 Ordförråd	23
3.3 Strategier som främjar språkutvecklingen.....	24
3.3.1 Sammanfattning.....	24
3.3.2 Strategier	24
3.4 Berättelse	25
3.4.1 Sammanfattning.....	25
3.4.2 Muntlig berättande	25
4. Diskussion	26
4.1 Metoddiskussion	26
4.2 Resultatdiskussion	27
4.3 Fortsatt forskning.....	32
Referenslista	33
Bilagor	36

1. Inledning

Enligt Sonja Sheridan & Pramling Samuelsson Ingrid (2009) och Kultti (2012) är förskolan för många barn i Sverige det första mötet med utbildningsväsendet och har en stor påverkan på deras utveckling, samt lägger grunden för ett livslångt lärande. Sheridan m fl. (2009) belyser att det talas över 140 språk av barn i förskolor och skolor. Eftersom dessa barn är födda i Sverige eller vistas i förskolan från tidig ålder, leder det till att de möter och använder de olika språken delvis. Hur förskolan bemöter barnens olika språk har avgörande betydelse för hur barnen kommer att utvecklas som individer, samt hur språkkunskaper kommer att leda till bättre resultat i skolans värld.

Enligt Sheridan m fl. (2009) är det viktigt att varje barn har rätt till stöd i att utveckla både det svenska språket och sitt modersmål i förskolan och skolan, samt sin kultur och identitet. För att barn ska lära sig språk behöver omgivningen involvera barn i ett språkligt samspel. Eftersom att jag har arbetat på förskolan i många år, föll ämnesvalet ganska naturligt för mig. Utifrån mina erfarenheter som förskollärare, finner jag ett behov av att se närmare på tidigare studier som handlar om barns språkutveckling med fokus på högläsning och boksamtal i förskolan eftersom boksamtal i ett språkutvecklande syfte fortfarande är relativt nytt begrepp. I och med min flerspråkiga och mångkulturella bakgrund, har jag alltid vetat att jag vill undersöka något inom detta.

Enligt Kultti (2012) är det viktigt att flerspråkiga barn får tillfällen till att stärka alla sina språk redan i förskolan, i samvaro med vuxna och andra barn. Wedin (2011) anser att när barnen börjar skolan, förväntas det att de redan har utvecklat sin språkliga bas. Med språklig bas menas ljudsystem, ordförråd, att böja ord korrekt och behärska uttryck i förfluten tid, nutid och framtid. Barn ska även kunna förstå och göra sig förstådda i samtalet, berätta och återberätta sammanhanget. Men enligt Wedin (2011) kan detta innebära särskilda utmaningar för flerspråkiga barn. Slotte m fl. (2017) och Kultti (2012) påtalar att det därför är viktigt att pedagogerna har en kompetens och utbildningar samt ett språkinriktat förhållningssätt för att uppmuntra flerspråkiga barn till samtal och att använda barnens kunskaper i andra språk i syfte att stödja deras språkliga medvetenhet.

I läroplanen för förskolan (Skolverket, 2018) står det att ”barnen ska erbjudas en stimulerande miljö där de får förutsättningar att utveckla sitt språk genom att lyssna till högläsning och samtala om litteratur och andra texter” (Skolverket, 2018, s. 8). Är det en stor vikt att vara medveten om de strategier som finns för högläsning genom boksamtal när man undervisar barn i förskolan? Det är också viktigt att utveckla en förståelse för arbetsmetoder så att pedagogerna tidigt kan identifiera behov och stödja barn, samt underlätta deras lärande och utveckling i förskolan.

För att flerspråkiga barn ska utveckla både sitt modersmål och det svenska språket behöver omgivningen involvera barnen i ett språkligt samspel där en positiv inställning till flerspråkighet och tillhörighet till flera kulturer i barnens omgivning hjälper dem att skapa en god inställning gentemot den egna kulturen och självbilden (Kultti, 2017). Detta ställer större krav på pedagogernas kunskap i att arbeta språkutvecklande redan i förskolan. Slotte m fl. (2017) belyser det faktum att för att man ska utveckla barns språkliga medvetenhet, ska

pedagogerna ha ett språkutvecklande arbetssätt med varierande metoder, där accepterade av mångfald är ett grundläggande värde.

1.2 Syfte och frågeställningar

Syftet med denna studie är att belysa hur olika faktorer i boksamtal i flerspråkiga förskolesammanhang kan inverka på barns ordförråd. Avsikten med denna systematiska forskningsöversikt är att ge en bild av forskning om olika faktorer i boksamtal i flerspråkiga förskolesammanhang. De frågeställningar som ligger till grund för denna litteraturstudie är:

- Vad anser forskning om barns möjligheter till språkutveckling i samband med boksamtal och högläsning i flerspråkiga förskolor?
- Vilka lärandemöjligheter finns för att barn ska utveckla sitt ordförråd?
- Vilka undervisningsstrategier använder lärare för att stödja barns språkutveckling?

1.3 Bakgrund

Här ges en bakgrund till föreliggande studie. Inledningsvis ges en kort presentation om flerspråkighet i förskolan, förskollärares uppdrag och roll i förskolan och språkmöte.

1.3.1 Stödja flerspråkiga barn i förskolan

Säljö m fl. (2017) belyser att vi som individer idag lever i en flerspråkig vardag där impulser från andra platser och kulturer ständigt ökar. Med detta anser Säljö (2017) att vi får en alltmer kunskapsrik värld, där kunskaper och färdigheter förändras. Barnen behöver få möjligheter att använda språket i den miljö där de befinner sig i. Flesta flerspråkiga barn möter det svenska språket för första gången när de börjar i förskolan eller skolan Kultti (2012). Då har flerspråkiga barn redan lärt sig ett minoritetsspråk hemma och har ett utvecklat modersmål innan de lär sig det nya språket. I läroplanen för förskolan står det att barn med flera språk ska ges möjlighet att utveckla både svenska och sitt modersmål (Skolverket 2018). Miljön ska vara inspirerande för språk lärande och språkutveckling för att utveckla intresset för det svenska språket hos flerspråkiga barn samt tillsammans med engagerade vuxna använda och vara en del av språkliga kontexter för att testa sina färdigheter och bli uppmuntrade till att utveckla alla sina språk (Skolverket 2018).

Utifrån ett sociokulturellt perspektiv är ett arbetssätt som främjar barnens språkutveckling betydelsefullt Kultti (2012). Med detta menas att genom dialoger kan en vuxen agera som en stöttande struktur för barnen. Inom förskolan handlar stöttning i stor utsträckning om att i samtalet utmana och ställa frågor till barnet (Kultti, 2012). Exempelvis enligt Kultti (2012) ett arbetssätt i små grupper där alla barn kan komma till tals i en inspirerande miljö med ett rikt material pekats ut som en miljö som bjuder in barnen i dialoger och som aspekt av en verksamhet med hög kvalitet.

Lindö (2009) belyser att barn lär sig det språk som de har behov av samt att de har kapacitet till att lära sig flera språk samtidigt. Lindö (2009) anser vidare att det är svårt att lära sig ett språk automatiskt. För att stödja flerspråkiga barn påtalar Kultti (2017) att det är viktigt att förskolläraren har förutsättningar för språkanvändning med barnen i gruppen för att bemöta alla barn och bidra till en jämställd verksamhet. Det gynnar alla barn oavsett om de talar andra språk eller har svenska som modersmål. Lindö (2009) och Kultti (2012) belyser att barn lär sig det talade språket när det sker i samspel där språk och handling har en funktion. Kultti (2012) anser vidare att språkanvändning i förskolan verksamhet beskrivs som kraftfull när det skär i meningsskapande sammanhang. Med detta belyser forskare att det sociala samspelet är grunden för all kommunikation, och för att flerspråkiga barn ska utveckla nya begrepp behöver de ges möjlighet att "haka i" det som de redan känner till, det vill säga att innehållet är bekant och att de kan relatera till det på något sätt (Kultti, 2012).

Enligt Lindö (2009) så lär sig barn bättre när de känner sig trygga med personalen i förskolan. Kultti (2017) påpekar vikten av förskollärarens medvetna arbetssätt för att skapa förutsättningar för att utveckla vardagliga rutiner med fokus på språket och erbjuder barnen lämpliga tillfällen för deras språkutveckling. Ett sådant arbetssätt är nödvändigt för att barn med annat modersmål än svenska får goda förutsättningar att utveckla sitt språk utifrån sin förmåga och aktuella behov. Kultti (2012) hävdar att samspelet och kommunikation mellan vuxen/barn är viktigt. Därför bör man därmed inte enbart titta på det individuella barnet, utan även på barngrupperna i ett gemensamt samspel. Kultti (2012) belyser även att sagostunder och sångsamlingar är bra aktiviteter för språkutvecklingen och oavsett var barn befinner kunskapsmässigt är detta aktiviteter som stimulerar språkutvecklingen. Även Säljö (2017) belyser att i förskolans miljö där barn bjuds in att delta i kommunikativa aktiviteter kommer att spela en viktig roll för barnens språkutveckling både inom och utanför förskolan och skolan.

1.3.2 Förskollärarens uppdrag och roll i förskolan

Enligt den skollag som i Sverige trädde fram den 1 juli 2011 blev förskolan en egen skolform med tydliga ramar kring förskollärarens roll i förskolan. Förskollärare har ansvar för förskolans pedagogiska arbete i förskolan som utgår från läroplanen och känna till läroplanens innehåll, det vill säga undervisa barn (Skolinspektion, 2016). Det förväntas av förskollärare i förskolan att skapa inbjudande miljöer för att stimulera, inspirera och utmana alla barn utifrån deras behov och intresse. I läroplanen för förskolan står det även att "miljön ska vara tillgänglig för alla barn och inspirera dem att samspela och utforska omvärlden samt stödja barnens

utveckling, lärande, lek och kommunikation” (Skolverket, 2018, s.7). Enligt Arnberg (2004) är pedagogernas ansvar att arbeta aktivt för att stödja och uppmuntra barnen till att vilja och våga uttrycka sig i det nya språket i verksamheten med hjälp av sitt språk.

I läroplanen för förskolan (Skolverket, 2018 s. 8) står det att förskola ska stödja barn att utveckla ett nyanserat talspråk och ordförråd samt sin förmåga att leka med ord och sitt sinne för skriftspråk. Även att barnen får stöd för att utveckla förmåga uttrycka tankar och ställa frågor och kommunicera med andra i olika sammanhang och med skilda syften. Det är förskollärares ansvar att vägleda barnen genom dessa lärande under deras vistelse i förskolan. Dessa utdrag belyser tydligt om hur viktigt det är att pedagogerna arbetar aktivt med språkutveckling. Även att fokusera och lägga upp ett genomtänkt arbete med ett syfte och sedan följa upp genom att dokumentera, reflektera den utvärdera arbetet, för att på så sätt kunna synliggöra kunskapsprocesserna.

Enligt Svensson (2012) är förskollärares ansvar att skapa utrymme för dialog mellan barn och pedagoger men också mellan barn och barn samt hitta ett arbetssätt för att möta barn i deras lärande i förskolan. Det vill säga att det inte räcker med att barn får göra och uppleva, de behöver istället behöver barn medvetandegöras om ett innehåll genom att samtala och reflektera kring det. Förskollärare behöver ha ett förhållningssätt där ett tillåtande samtalsklimat råder där alla åsikter och tankar respekteras och bekräftas. Enligt Sonja Sheridan m fl. (2009) för att skapa en ömsesidighet i läs situationen så förväntas det av förskolläraren att anpassa läsande till barngruppen samt till det enskilda barnet. Med detta menar forskare att förskollärare ska vara lyhörda och observera barns deltagande under lässtunden genom att iaktta deras reaktion och barnet ges möjlighet att bli bekräftat och utmanat i lässituationen. Eftersom det är viktigt hur förskollärare samtalar och förmedlar dvs vad man vill att barnen ska utveckla ett kunnande om, hur aktiviteterna planeras och genomförs i förskolan.

Förskollärares medvetenhet kring hur barn lär sig hjälper barnen på vägen. Förskollärare ska vara förebild och ta tillvara på de vardagliga lärotillfällena när det gäller att stimulera barns språkutveckling och ordförråd. Genom att ställa frågor kring det lästa och upprepa det, visa intresse vara lyhörd, uppmuntra till nyfikenhet att ställa frågor och gärna samtala kring det. Enligt Kultti (2012) är upprepning i samtal mellan barn är en viktig faktor för barns kommunikativa utveckling. Svensson (2012) anser att ju flera upplevelser av det lästa barnen ges desto flera erfarenheter får de att samtala om. Det är även viktigt att utgå från barns tidiga erfarenheter, intresse och mognad. Många barn börjar gå till förskolan i tidig ålder. De flesta av dem har olika erfarenheter när det kommer till litteratur. Detta medför ett stort ansvar för förskolan att erbjuda barnen rika tillfällen till att skapa ett grundläggande intresse för språkets uttrycksmöjligheter. I läroplanen för förskolan står det att förskollärarna har ett pedagogiskt ansvar och förväntas organisera sin verksamhet så att den erbjuder till en stimulerande miljö där alla barn får förutsättningar att utveckla alla sina språk genom att lyssna till högläsning och samtala om innehållet (Skolverket, 2018).

Slotte m fl. (2017) belyser att i förskolans verksamhet behöver språk få genomsyra all verksamhet. Slotte m fl. (2017) anser även att det är viktigt att barngruppen har möjligheter till språkmöten som gör barnen nyfikna och medvetna om sitt eller sina förstaspråk och andraspråk i gruppen. Som pedagog belyser Slotte m fl. (2017) gäller det att ge barnen förutsättning och stöd till att utveckla sitt ordförråd på olika språk. Forskaren påtalar även att pedagoger ska ge barnen förutsättningar och stöd för att utveckla sitt ordförråd på olika språk. Även Kultti (2012) belyser att förskollärarna i mötet med barn i förskolan behöver ha kunskap om förutsättningar för språkanvändning hos de flerspråkiga barnen i gruppen. Genom samtal och interaktion ökar barns möjlighet till bättre förståelse där de kan urskilja detaljer och återberätta om det innehåll som är aktuell under aktiviteten skriver Slotte m fl. (2017).

1.3.3 Språkmöte och läsaktiviteter

Backman (2018) refererar till Chambers (2014) att i mötet med andra som läser fördjupas och utvidgas läsupplevelser av böcker. En person som läser för barnen i förskolan har en viktig roll under bokläsningen anser Susanna Ekström (2004). Dessutom, att delta i bokläsningen att samtala med eller lyssna till barnets berättelse har en stor betydelse för barnen som deltar eftersom att det är på detta sätt som lär barnen sig att språka och få en förståelse för både bokens budskap och nya ord. Böckerna som används vid högläsning skall vara anpassade efter barnens språkfärdighet för att ge positiva upplevelser av lästunden. I dagsläget finns många barn som har det svenska språket som andra språk när dem börjar förskolan som nämndes innan och därför är det betydelsefullt att barn deltar i alla språkliga situationer och högläsning är ett utmärkt arbetssätt för det språkutvecklande arbetet på förskolan (Ekström, 2004). Enligt Sonja Sheridan m fl. (2009) ska barn ska vara med och lyssna när någon läser i en bok är något som barn behöver utveckla en förmåga för det. Eftersom att ha en förmåga att lyssna anser forskaren bidrar till att barn får uppleva en variation i vuxnes rösten samt tillgång till flera ord samt betoning på de olika orden även tillgång till olika egenskaper, och handlingar.

Både Svensson (2009) och Pramling Samuelsson och Sheridan (2006) poängterar att samhället förändras och kraven på en god språkförmåga, inklusive läsförmåga blir allt viktigare så istället barn stimuleras språkligt redan i förskolan i tidiga år. Även Kultti (2013) påpekar att eftersom förskolan är det första steget i skolsystemet så är det viktigt att pedagogerna uppmärksammar språket för de flerspråkiga barnen. Enligt Bergöö (2009) är vuxnas uppdrag i förskolan att utmana barnen i deras språk genom samtal och ta till vara deras nyfikenhet och intresse för att kommunicera på olika sätt. Språkets struktur växer fram i sociala situationer därför är det av betydelse att barn omges av en inspirerande förskolemiljö för att språket ska utvecklas på bästa sätt (Kultti, 2012). Därför är viktigt att bilda en förståelse kring mötet i vardagen mellan barn och kunniga pedagoger som lägger grunden för barnens språkutveckling och deras välmående i förskolan.

Enligt Kultti (2013) barns kunskap och kunnande utvecklas barns kunskap och kunnande tillsammans med den miljö som barnen är en del av, dialogen mellan pedagoger och barn lägger grunden för att både gynna och skapa möjligheter för språkliga och kommunikativa utveckling,

samt deras deltagande i verksamheten. Pramling m fl. (2009) belyser att barn kommer i kontakt med det skrivna ordet med hjälp av den närmaste omgivningen. Böcker, sagor och berättelser är bästa verktygen som kan hjälpa barnen att få ett rikt ordförråd och språkbruk. Genom att delta i läsaktiviteter lär barn sig att lyssna till sagor och berättelser samt vid lyssnande kan barnet också få uppleva variation i rösten, satsmelodi, röststyrka och betoning på olika ord hos den vuxne som läser. På det sättet anser Pramling m fl. (2009) att barnen lär sig hur en berättelse är uppbyggd med en början, en mitt och ett slut. För att skapa en interaktion i lässituationen förutsätter belyser Pramling m fl. (2009) att förskolan har stora möjligheter för att skapa möjligheter som är gynnsamma för barns möte med det skrivna språket samt att det förväntas att vuxne ska vara förtrogen med berättelsen, vara engagerad och bibehålla barnens intresse och uppmärksamhet under läsningen.

Genom högläsning skapas möjligheter i förskolans verksamhet att föra dessa typer av samtal tillsammans med barnen, man kan diskutera själva berättelsen. Detta kräver att pedagogen ska ha ett språkutvecklande arbetssätt som Lindö (2009) beskriver att barn behöver möta medvetna och lyhörda pedagoger som ska genom ett lustfyllt lärande arbeta för att uppmuntra barns intresse för böcker och skapar nyfikenhet kring den lästa texten genom boksamtal.

1.3.4 Boksamtal

Boksamtal i förskolan enligt Edwards (2017) och Backman (2018) är när en pedagog tillsammans med barn samtalar om det lästa samt gemensamt granskar en bilderboks text och bild. Med detta anser Edward (2017) och Backman (2018) att genom samtalet får barn uppleva bokens innehåll utifrån olika perspektiv. För samtalet bidrar till olika tolkningar av bilderna vilket fördjupar förståelsen av boken och upplevelsen under bokläsnings aktiviteten som hjälper barn att förstå bokens innehåll bättre. Boksamtal enligt Backman (2018) skulle användas som en undervisande aktivitet både i planerande och oplanerande aktiviteter med syfte för förbättring av barns språkutveckling. Bland annat förskollärarnas roll är att anpassa verksamheten både till det individuella barnet och till barngruppen som helhet och att ge dem möjlighet att utvecklas och nå nytt lärande. Även att förskollärare ska i mötet med barnen stödja de att utveckla språket, förståelsen av begrepp och den variation som finns i vår kommunikation (Skolinspektion 2016). Förskolan är det första steget i barnets utbildning och verksamheten ska lägga grunden till ett livslångt lärande samt erbjuda barnen en trygg omsorg (Kultti, 2012).

Enligt Lindö (2009) och Backman (2018) kan boksamtal vara ett verktyg för pedagoger för att skapa samtal, reflektion och utmana barnens tankar kring olika sorters upplevelser av det lästa. Forskare skriver vidare att det är viktigt att ha ett öppet klimat som präglas av samtal och reflektioner med barnen. Backman (2018) belyser att läsaren bör planera sin undervisning i barngruppen med att veta hur man ska hjälpa barn att utveckla sin medfödda förmåga, att ifrågasätta, sammanfatta, jämföra och kritiskt granska. Även möten i små grupper underlättar kommunikationen och samspelet mellan barn och barn och vuxna anser Lindö (2009). Forskningen har visat att interaktion mellan den vuxne och barn påverkar språkutvecklingen positivt Lindö (2009). Enligt Williams, Sheridan och Pramling Samuelsson (2000) hjälper vi

barnen att lära sig av varandra i dagens förskola genom att skapa mötesplatser där allas olikhet och kompetenser blir tillgång istället för hinder. Forskarna menar vidare att tillsammans med andra människor skapar barn en mening, innebörd och förståelse samt delar med sin verklighet.

Även Säljö (2001) belyser att det viktigaste i barns lärande och utveckling är det samspel, samtalen i interaktioner med andra människor runt om. Kommunikation och språk är centralt i barns värld och i samtal med andra får de nya kunskaper och erfarenheter både om sig själva och andra. Lindö (2009) anser för att utmana barn till samtal om det lästa i böcker så förväntas det av pedagogen att väcka barns nyfikenhet och intresse för personer och handlingen inför bokläsningen.

2. Metod

I det här avsnittet kommer jag att beskriva motiveringen till val av metod som är i detta fall en systematisk forskningsöversikt. Därefter redovisas hur insamling av material till studien har gått till väga redovisas nedan. Därefter redovisas hur den systematiska litteratursökningen gick till samt en motivation till valet av aktuell forskning. Fortsättningsvis presenteras en tabell för över den forskning som valts ut för denna studie. Slutligen redogörs för tillvägagångssättet vid analysen av den valda forskningen

2.1 Val av metod

Denna uppsats är baserad på en systematisk forskningsöversikt. Som är det resultat av den systematiska litteraturstudien i en vetenskaplig forskning presenterad i vetenskapliga artiklar. Att arbeta med systematiskt innebär enligt Eriksson Barajas m fl. (2013) att systematiskt leta och med kritiska ögon granska litteratur inom ett specifikt ämne. Även att fördjupa förståelse och kunskaper inom ett ämne och sedan sammanställa data. Enligt Greenhaigh (2018) är syftet med sådana studier att söka, välja, analysera och sammanfatta bedömningar för att svara på en fokuserad frågeställning. Greenhaigh (2018) menar vidare att i de fall avsikten är att värdera litteraturen, dvs. göra utlåtanden om vad forskningen säger om en viss frågeställning, begrepp och teori.

2.2 Systematisk Litteraturstudie

Enligt Eriksson Barajas m fl. (2013) kan en systematisk litteraturstudie vara både allmän och systematisk. En allmän litteraturstudie beskriver och analyserar ett urval artiklar men sällan på ett systematiskt sätt. Syfte bakom en allmän litteraturstudie är att sammanställa kunskapsläget inom ett visst område. En systematisk litteraturstudie är en metod där syftet med implementeringen är att uppnå en syntes av tidigare empiriska undersökningar. Den tidigare forskningen ska vara aktuell inom det valda ämnesområdet i syfte med att det ska leda till flera nya ledande principerna inom utbildning och vara till grund för nya forskningsstudier. Syftet

med denna studie är att belysa olika faktorer i boksamtal i flerspråkiga förskole sammanhang kan inverka på barns ordförråd. För att besvara denna studies syfte och frågeställningar ansågs en systematisk litteraturstudie vara en passande metod för att ge en bild över kunskapsläget inom valt ämnesområde. Den systematiska litteraturstudie inkluderar både kvantitativa och kvalitativa studier som undersöker de olika faktorer i boksamtal i flerspråkiga förskole sammanhang. Enligt Eriksson Barajas m fl. (2013) ska metoden vara transparent och med det menas att dokumentationen ska ske genom hela processen. Bryman (2018) skriver om en systematisk litteraturstudie genom sekundärdata är en forskningsmetod som ger forskare utförbarhet att behandla data och hitta nya tolkningar av den existerande forskningen.

2.3 Databaser och avgränsningar

Eriksson Barajas m fl. (2013) benämner att det finns olika databaser och olika steg för urvalsprocessen vid databaser. Sökningar efter relevant litteratur kan sökas via olika sökmotorer samt manuellt och med hjälp av bibliotekarie. En manuell sökning kan göras genom att studera relevanta studier eller intresseväckande artiklar inom det valda ämnesområdet. Ett annat sätt kan vara att söka data genom att läsa innehållsförteckningen i en tidskrift inom det valda ämnesområdet. Ett tredje sätt att söka efter litteraturen är att studera forskares publikationslistor på webben i syfte att leta pågående aktuell forskning inom det valda ämnesområdet.

Sökningen av vetenskapliga artiklar började med att den gjordes i två steg: det första steget är en testsökning i olika databaser (se bilaga 4) och den andra sökningen är huvudsökningen se (tabell 1). I bilaga 4 (Se bilaga 4) presenteras vilka sökord som användes vid testsökning, och i tabell 1. (se tabell 1) presenteras vilka sökord som används hur har det gått till i de olika databaser och vilka resultaten har det blivit i huvudsökningen. Att göra en testsökning var givande för att det var lärorikt att söka och testa sig fram genom studiens process, speciellt när det gäller att säkerställa valet av sökorden om dem är relevanta till studiens syfte och frågeställningar eller inte.

Litteratursökningen har framför allt skett mellan 2020.02.20-2020.03.08. Syftet med testsökning var att se hur stora sökträffar kan det bli i olika databaser med dem sökorden som valdes, vilka termer förekommer ofta i titlar och abstract, samt att se om frågeställningen är tillräckligt väldefinierad för denna studie. Sökord som användes i testsökning valdes bort eftersom sökningen inte gav så många antal träffar. Artiklarna som var sparade som sparade för att läsas abstract, exkluderades eftersom de motsvarade inte denna studies syfte och frågeställning. Databaser som användes i denna studie är de som finns tillgängliga genom Göteborgs universitetsbibliotek eftersom att de vetenskapliga artiklar som hittats där har gått igenom en granskning av andra forskare.

Arbetet med att söka de valda sökorden på både svenska och engelska i ordkombination i ERIC och SwePub databaser är: sökord på svenska som använts är: boksamtal* ELLER bokläsning* ELLER Högläsning* ELLER Läsning* ELLER läsaktivitet* ELLER sagoläsning* ELLER sagostund* och förskol*.

Sökorden på engelska som använts är: Preschool OR early+OR+childhood+education AND Read* OR story* OR booktalk AND Language OR linguis* NOT school NOT parents NOT digital i de valda databaserna. Att använda sig av ett sökord och avsluta med (*= Trunkering) är för att hitta ordets alla tänkbara böjningsformer och händelser. Eriksson Barajas m fl. (2013) benämner att för att sökresultat ska bli så relevant som möjligt är det bra att använda ämne baserna för att hitta flera vetenskapliga artiklar inom det valda ämnet. Genom att använda olika söktekniker kan det blir för många eller för få träffar.

En viktig del vid sökningen enligt Eriksson Barajas m fl. (2013) är att tänka på inklusion- och exklusions-kriterier. Inklusions-kriterier är att artiklarna ska vara vetenskapliga och granskade av forskarna inom de valda ämnet innan dem är publicerade samt att artiklarna svarade på litteraturstudiens syfte och frågeställningar som i denna studie berör boksamtal i flerspråkiga förskolor sammanhang. Ännu en inklusions-kriterie för denna studie är att undvika begränsningar när det gäller språk, samt att de artiklar som ska ingå i studien ska vara i fulltext. Eriksson Barajas m fl. (2013) skriver vidare att det inte finns några regler för hur många studier som kan ingå i en litteraturstudie men de inkluderande studierna som kommer att väljas är avgörande för studiens resultat inom det valda ämnet.

I denna studie kunde de inkluderade artiklarna vara publicerade från år 2010 till 2020, även skrivna på svenska eller engelska. Syftet med begränsningen av artiklarnas publiceringsår är även för att öka möjligheten till att endast inkludera den senaste forskningen. Studier som inte besvarar studiens syfte och frågeställningar exkluderas. Även studier som berör ämnet om bokläsning i förskolan och är publicerade tidigare än 2009 exkluderas. Detta resulterade i 109 träffar i ERIC databasen. Vid sökningen i databaserna granskades artiklarna genom att läsas titlar, keywords och abstract för att skapa en uppfattning kring dess relevans. Sökningar gjordes med svenska ord som nämndes innan även i SwePub som är en samling av artiklar, konferensbidrag, avhandlingar m.m. som publicerats vid svenska lärosäten. Detta resulterade i sju artiklar. Artiklarna delades i olika kategorier som nämndes innan såsom: flerspråkighet, matematik, naturvetenskap och språk. Fem av artiklarna handlade mestadels om andraspråkselever i skolan och var därför inte relevanta för min studie samt två resterande hade inte full text för att ladda ner valdes bort. Därefter delades artiklarna in i olika kategorier så som visas i tabellen nedan.

Tabell 1. Sökväg för vetenskapliga artiklar (huvudsökningen)

Databas	Sökord	Antal träffar	Antal om språk*	Antal om flerspråk* flera språk	Antal om annat innehåll (matte, NO..)	Analyseras

ERIC	Preschool OR "early childhood education" OR pre-school OR childcare AND story*OR booktalkAN D languageOR *linguis*NO T parentesNO T schoolNOT digital	109	63	24	34	25
SwePub	Boksamtal* ELLER Bokläsning* ELLER Högläsning* ELLER Läsning* ELLER Läsaktivitet* ELLER Sagoläsning * ELLER Sagostund* och förskol* INTE skolan	7	4	2	1	0
Manuellt		1				1

Eftersom studiens syfte var att belysa faktorer av boksamtal i flerspråkiga förskole sammanhang som utvecklar flerspråkiga barns ordförråd därför artiklarna som handlade om flerspråkighet sparades som resulterade till 25 träffar. Av dem 25 träffar flertal undersökningar fokuserade på barn med språksvårigheter i skolan och var inte relevanta för denna studie de valdes bort. Även studier som riktar sig på vårdnadshavares bokläsning har valts bort. Dock en studie som handlar om flerspråkiga barn med språksvårigheter sparades eftersom den var relevanta för denna studie sparades. Däremot hittades referenser i de bortvalda artiklarna som ansågs vara relevanta för studien. Genom manuell sökning hittades en relevant artikel som inkluderades i studien.

2.4 Artiklarnas kvalitetsbedömning

För att systematiskt utföra en kvalitetsbedömning för de kvalitativa och kvantitativa artiklarna görs utifrån Eriksson Barajas m fl. (2013) checklistor. Forskarna har beskrivit frågeställningar

i text och punktform som sedan utifrån checklistorna, utformar följande frågeställningar som ligger till grund för studiens kvalitetsbedömning av artiklarna. En kvalitetsbedömning för de vetenskapliga artiklar som har valts har gjorts genom granskningsmallar enligt Erikssons Barajas frågeställningar (Se tabell 2).

1. Är syftet och frågeställningarna formulerade på ett tydligt sätt i artiklarna?
2. Är den valda studiens design aktuell för syftet och frågeställningarna?
3. Finns urvalet redogjort för studien?
4. Är mätinstrumenten tillförlitliga?
5. Är analysen tydligt beskriven?
6. Är artiklarnas syfte besvarat?
7. Drar forskarna rimliga slutsatser och förklaringar utifrån studiens resultat?

Tabell 2. kvalitetsbedömning

Inkluderande v. artikel nr.	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Poäng för artiklarnas upplägg	7	7	8	8	8	6	8	8	7

Utifrån frågeställningarna analyserades varje artikel och frågorna besvarades med ett ja eller nej. I varje frågeställning gav svaret "Ja" ett poäng. Poängen sammanställs för varje enskild artikel i syfte om att förtydliga artiklarnas kvalitetsbedömning. Eriksson Barajas m fl. (2013) belyser att dem artiklarna som har mellan 6 till 8 poäng representerar hög kvalitet, medan artiklarna som har mellan 4 till 6 poäng representerar medel kvalitet och 0 till 3 poäng representerar låg kvalitet. Enligt Eriksson Barajas m fl. (2013) artiklarna med diverse kvalitetsbedömningar, låg respektive hög kan i sin tur innebära att de artiklar med en låg kvalitetsbedömning har avsaknad i det vetenskapliga upplägget, exempelvis som att somliga artiklar inte tydligt har beskrivit metod delen eller brister i det vetenskapliga upplägget. Forskare anser att detta kan skapa oklarhet hos i sin tur läsaren, därför att läsaren får en likvärdig chans att undersöka forskarnas slutliga resultat samt vad som ligger bakom dem. Artiklar som tydliggör på bra sätt skapar en skicklig grund för ytterligare analyser men också tolkningar. Emellertid kan en dylik kvalitetsgradering av vetenskapliga artiklar ge upphov till en chans till ett skapande av en förnämligare men också högre kvalitet av studiens innehåll. De nio insamlade vetenskapliga artiklarna uppfyllde kraven för hög och medel kvalitet som innebar att artiklarna gick vidare.

Nedan följer en kort presentation av de utvalda vetenskapliga artiklarna.

Tabell 3. Inkluderade vetenskapliga artiklar.

Tabell 3. Författare, titel, publicerings år, databas, publicerande tidsskrift och syfte

	Författare	Titel	År	Databas	Publicerande tidsskrift	Syfte
1	Burger, Kaspar	Effective Early Childhood Care and Education: Successful Approaches and Didactic Strategies for Fostering Child Development	2014	ERIC	European Early Childhood Education Research Journal	Denna studie tittar särskilt på strategier som stödjer utvecklingen av språk och matematik i förskolan.
2	Einat Nevo & Vered Vaknin-Nusbaum	Joint Reading Informational Science Text Versus Narrative Stories: How Does Each Affect Language And Literacy Abilities Among Kindergarteners?	2018	ERIC	Journal Articles; Reports - Research; Tests/Questionnaires	I den här studien undersökte forskarna effektiviteten i förskolan för läskunnighet baserat på gemensam interaktiv läsning av texter för att öka barns ordförråd, språk och läskunnighet.
3	Lenhart, Jan, Lenhard, Wolfgang, Vaahutoranta, Enni; Suggate, Sebastian	Incidental Vocabulary Acquisition from Listening to Stories: A Comparison between Read-Aloud and Free Storytelling Approaches	2018	ERIC	International Journal of Experimental Educational Psychology	Syftet med undersökningen var att forskarna ville testa hypotesen om flerspråkiga barn kan utveckla sitt ordförråd genom att lyssna på berättelser.
4	Ortega Paez, Yecid	Promoting Language and Literacy Engagement within a Preschool Spanish Language Program	2015	Manuellt	University of Toronto (Canada), ProQuest Dissertations Publishing	Syftet med studien var att undersöka deltagarnas engagemang i läs- och läskunnighet i förskolan för yngre barn.
5	Chun-Lan Debbie Guan & Gregory A. Cheatham	Bilingual Vocabulary Development for Dual Language Learners With Disabilities: Two Research-Based Approaches	2016	ERIC	Journal Articles; Reports - Research	Den här artikeln fokuserade på tvåspråkiga interaktiva berättelser i förskolan.
6	Heilmann, John J; Rojas, Raúl; Iglesias Aquiles; Miller, Jon F.	Clinical Impact of Wordless Picture Storybooks on Bilingual Narrative Language Production: A Comparison of the "Frog" Stories	2016	ERIC	International Journal of Language & Communication Disorders	Syftet med studien var att mäta potentiella berättelse effekter över fem av Frog-berättelse böcker som producerats av tvåspråkiga barn på engelska och spanska i förskolan.

7	Cohressen, Caroline; Niklas, Frank; Tayler, Collette	"Is That What We Do?" Using a Conversation-Analytic Approach to Highlight the Contribution of Dialogic Reading Strategies to Educator-Child Interactions during Storybook Reading in Two Early Childhood Settings	2016	ERIC	Journal of Early Childhood Literacy	I den här uppsatsen belyses det hur dialogrutor för läsning fungerar för att stödja barns läskunnighet genom att tillämpa en konversationsanalys för att undersöka två avsnitt om bokläsning i förskolan med flerspråkiga barn.
8	Spencer, Trina D.; Petersen, Douglas B.; Restrepo, M. Adelaida; Thompson, Marlyn; Gutierrez Arvizu, Maria Nelly	The Effect of Spanish and English Narrative Intervention on the Language Skills of Young Dual Language Learners	2018	ERIC	Topics in Early Childhood Special Education	Syfte med studien är att undersöka effekten av en spanska-engelska berättelse i förskolan
9	Mart, Cagri Tugrul	Encouraging Young Learners to Learn English through Stories	2012	ERIC	English Language Teaching	Syftet med studien var att undersöka hur man kan få flerspråkiga barns intresse för engelska genom berättelser och hur berättelser utvecklar deras språkutveckling.

2.5 Validitet och reliabilitet

Enligt Bryman (2018) är validitet och reliabilitet två angelägna kännetecken som avgör vilken kvalitet en studie har. När det gäller validitet är frågan ifall forskaren mäter det som planeras att mätas. Just detta brukar vara mer aktuellt vid kvantitativa undersökningar där forskaren i sin tur efterforskar ifall ett mått är i jämvikt eller inte (Bryman, 2018). Trovärdigheten kan i form av reliabiliteten handla om att i sin tur ifrågasätta ifall att resultatet i undersökningen skulle vara likadan om en likvärdig undersökning utförs igen med samma förutsättningar. Sökprocessen med de aktuella sökorden i denna studie är tydligt presenterat samt vilka databaser som använts. Detta möjliggör att sökningen i databaserna skulle kunna göras på nytt med samma datamaterial. För att öka trovärdighet i denna studie har arbetsprocessen varit tydligt beskriven och jag har vara objektiv under processens gång.

2.6 Analysmodell

Efter att studiernas resultat och diskussioner har systematiskt granskats, uppdelades det relevanta materialet under denna studies frågeställningar. Enligt Eriksson Barajas m fl. (2013)

kan en kvalitativ innehållsanalys göras för att få större förståelse för innehållet i en text. Det finns fem steg enligt Eriksson Barajas m fl. (2013) som stöd för forskare. Det första steget är att läsa texten som ska analyseras ett flertal gånger samt leta efter textens handling, därefter kondensera texten i kategorier. Kategorierna sammanfattas och till slut tolkas och diskuteras resultatet. På så sätt anser forskare att studiens frågeställning kan besvaras genom att dela upp materialet i mindre delar för att sedan med hjälp av delarna försöka förstå helheten. Tanken i detta arbete är att göra en kvalitativ innehållsanalys och det effektivaste sättet att få en tydlig struktur i analysdelen var att utgå utifrån studiens frågeställningar för att sedan hitta olika teman eller kategorier.

2.7 Etiska överväganden

En systematisk litteraturstudie undersökning görs enligt Eriksson Barajas m fl. (2013) på tidigare forskning inom ett valt område. Inkluderande studier bör vara godkända av en etisk kommitté. I en systematisk litteraturstudie ställs frågorna direkt till litteraturen istället för personer. I Vetenskapsrådet (2011) presenteras de viktiga riktlinjer som finns vid forskningsarbete, som skall följas upp och ett av dem är: objektivitet, oberoende och öppenhet. I denna studie det var viktigt att välja studie som har godkännande av en etisk kommitté. Även att redovisa de utvalda studie utan att påverkas av mina egna åsikter. Eriksson Barajas m fl. (2013) hävdar att det är viktigt att alla artiklar som ingår i litteraturstudien redovisas och att alla resultat presenteras oavsett om resultaten stödjer forskarens personliga åsikter eller inte. Även att ha en kritisk förhållningsätt under analysprocess. Det skulle annars bli oetiskt om forskare presentera bara de vetenskapliga artiklar som stöder egna uppfattningar och egna åsikter.

3. Resultat

Studiens syfte är att belysa möjligheter till språkutveckling i samband med boksamtal/högläsning i flerspråkig förskole sammanhang. I studiens resultat framkom det att pedagogerna är de viktiga personerna i språkinläring för barnen i förskolan. Genom innehållsanalysen framkom det totalt fyra huvudtema som får betydelse för flerspråkiga barns språkutveckling:Handledning och utbildning för lärare, barns rikare ordförråd, strategier som främjar språkutveckling och berättelser. Nedan följer en analys av de presenterade artiklarna utifrån de frågeställningar som denna studie behandlar. Kategorierna har bestämts induktivt, det vill säga under tolkning av materialet (Eriksson Barajas m fl., 2013).

3.1Handledning och utbildning för lärare

3.1.1 Sammanfattning

I artiklarna framkom det att handledning eller effektiva forskningsbaserade strategier för lärarna har haft stor betydelse för att möta och underlätta barnens tvåspråkiga lärande för ordförrådet i verksamheten. Metoder skiljer sig åt men det gemensamma för lärarna var att de såg positivt på handledningen under hela processen.

3.1.2 Pedagogernas handledning

Mart (2012) genomförde ett individualiserat utbildningsprogram för lärarna. Syfte bakom programmet var att ge stöd till lärarna under processens gång tillsammans med flerspråkiga barn i förskolan. Programmet implementeras under tre månader och lärarna genomförde tvåspråkiga berättelser. Lärarna har haft handledning genom hela processen som bestod av att all information som samlats in, skall användas för att bestämma effektiviteten i instruktionen och det potentiella behovet av förändringar i strategier eller implementeringsprocessen. Ett särskilt fokus läggs på den tredje aspekten - effektiva instruktioner strategier för att lära ut tvåspråkiga ord och deras betydelse.

Resultatet av studien visar att programmet har haft goda effekter på barns språkutveckling. Vidare belyser forskarna att en viktig faktor i programmet är att lärarna bestämmer effektiviteten i instruktionen och det potentiella behovet av förändringar för att avgöra om de tvåspråkiga strategierna är effektiva. Med detta påtalar forskarna om all insamlade data visar att barnet inte gör framsteg i sin språkutveckling kan lärarna minska antalet ord eller komplexiteten i orden. Om barnet visar mottagliga och uttrycksfulla färdigheter för tvåspråkiga ord tidigt i interventionsprocessen, kan teamet öka antalet och/eller komplexitetsnivåer för ord.

Burger (2014) undersökte hur lärarna använde sig av valda ord under samtal med barn i två grupper. I första gruppen hade läraren fått instruktioner om hur de valda orden ska användas i aktiviteterna med barnen. I den andra gruppen hade inte läraren fått några instruktioner om hur de ska tillämpa de valda orden under aktiviteterna med barnen. Resultatet på studien visade att strategierna som lärarna lärt sig genom instruktionen hade goda effekter för barnens språkutveckling i motsats till lärarna utan några instruktioner. Resultatet visade att små barn från första gruppen som har fått flera högläsningar av en berättelse och förklaringar under bokläsningen, förvarade ett större ordförråd än barnen från den andra gruppen som inte fick några förklaringar under bokläsningen. Dessutom var det även positivt för barnens språkutveckling när de var engagerade i olika aktiviteter genom samtal med andra barn och vuxna såsom vid samtal kring det som lästs.

3.2 Barns rikare ordförråd

3.2.1 Sammanfattning

Som framgått ovan är handledning för pedagoger en viktig faktor för att möta och stödja barnens tvåspråkiga lärande då de får ett rikare ordförråd. Pedagogernas medvetna sätt att använda böcker under aktiviteterna gör det möjligt för barnen bemästra nya färdigheter. Barns intresse för böcker i förskolan leder till att deras intresse och nyfikenhet väcks för det lästa och de utvecklar sin tankeförmåga och sitt ordförråd. Ju rikare ordförråd och uttal möjligheter ett barn har desto lättare kan barn uttrycka sina tankar och idéer.

3.2.2 Ordförråd

Heilmann et al. (2016), Chun-Lan m fl. (2016), Mart (2012), Spencer (2018) har i sina studier undersökt hur lärarna använder sig av de olika strategierna för att öva på de valda orden genom olika aktiviteter och böcker med barnen. Läraren använder sig av interaktiv bokläsning både på det respektive språket samt på engelska som hjälpmedel för att främja språkutveckling. Chun-Lan m fl. (2016). Två lärare genomförde tvåspråkiga berättelser i små grupper med två barn, i tre månader. Ett barn hade kommunikationssvårigheter, båda barnen pratade det spanska språket. Lärarna använde sig av böcker på olika språk samt olika konkreta material som hjälpmedel och bilder som stöd för att förtydliga ordens betydelse under dialogerna med barnen. Lärarna använde sig av upprepning av orden och dess betydelse i barnens dagliga upplevelser. Forskningen fokuserade inte bara på de valda orden utan även på barnens förståelse om det aktuella sammanhanget. Resultatet visar att vid upprepning i läsningen och att föra samtal ökade ordförråden hos barnen. Barnen kan kommunicera bättre både på sitt språk och på engelska med sina kompisar och föräldrar.

Lenhart, Lenhard, Vaahtoranta och Suggates (2018) valde att i sin studie undersöka vilka effekter högläsning och sagoberättande har på barns ordförrådsutveckling, samt förståelse för språkets uppbyggnad. Resultaten visar att barns ordförråd utvecklas likvärdigt i båda sammanhang och att det inte blev några skillnader i barnens språkutveckling beroende på vilka nämnda aktiviteter de deltog i. Även Einat Nevo m fl. (2018) har i sin studie undersökt två planerade interaktiva läsning aktiviteter. Aktiviteterna var 30 till 40 minuter långa, som genomfördes 12 gånger i små grupper och bestod av spel och aktiviteter.

I varje planerade interaktiv läsning aktivitet var fokuset att barn ska lära sig sju nya ord från två korta informationsvetenskapliga texter eller en berättande berättelse i gemensam läsning av informationsvetenskapliga texter. Detta för att förbättra barns vetenskapliga ordförråd på hebreiska i motsats till den vanligare berättande berättelsen. De interaktiva lässtrategierna engagerade barnen aktivt i bokläsningen genom öppna frågor. I slutändan skulle barnen höra

tjugoåtta målord flertal gånger. Deras resultat visade att båda grupperna förbättrade sin domän specifika ordförråd - vetenskap eller berättelse, beroende på gruppen. Dock i linje med deras hypotes, var förändringen i domän specifikt ordförråd lärande lägre i gruppen som hade informationsvetenskapen i motsats till berättargruppen.

3.3 Strategier som främjar språkutvecklingen

3.3.1 Sammanfattning

I några av artiklarna har det framkommit att lärarna använder olika strategier som främjar språkutvecklingen hos barnen. Resultatet visar att olika strategier används med samma mål och syfte för att öka barns ordförråd genom bokläsningen. I studien använder vuxna specifika strategier för att medvetet skapa möjligheter för barn att få språkkunskaper genom dialogisk läsning och interaktiv bokläsning, som innebär att ställa öppna frågor och ha dialog under bokläsning.

3.3.2 Strategier

Genom läsningen med dialog har barn möjlighet att uttrycka sig, bygga på befintligt språk och bevittna språkliga modeller. Genom interaktiv bokläsning menar forskarna att det inkluderar förstärkning av ordförråd i läsning av böcker genom att presentera konkreta föremål som representerar orden och erbjuda barn flera möjligheter att använda det bokrelaterade ordförrådet. Under interaktiv bokläsning deltar barn i dialog om bokens innehåll och de förses med konkret material för att genomföra en bokrelaterad aktivitet i praktiken.

Läraren skall uppmuntra barnet att delta aktivt genom att ställa öppna frågor för att uppmuntra barn till samtal om bokens innehåll utifrån deras behov. Enligt forskare är det även viktigt att ge feedback till barnen, vuxna ska använda feedback som ger instruktiv information. En annan strategi är när lärarna arbetar medvetet genom användning av ett sofistikerat ordförråd under samtalet med barnen Burger (2014). I Nevo m fl. (2018) studie använde lärare de interaktiva lässtrategierna för att uppmuntra barn att engagera sig aktivt i bokläsningen genom användning av öppna frågor. I Nevo m fl. (2018) studiens resultat förekom att barns ordförråd var förbättrat men deras hypotes visade att barn som var i informationsvetenskapens grupp domänspecifikt ordförråds lärande var lägre än barn som var i berättelse grupp. Forskarens förklaring var att barn som deltar aktivt i en dialog kring det berättande ökar barnens uppmärksamhet och intresse för berättelsebok. Att barnen som var i informationsvetenskapens grupp har inte presterat som första gruppen när det gäller ordförråd kan betyda att barnen var inte vana på de orden de hörde och de förstår inte betydelse av orden. Det är möjligt att den berättande berättelsebok gruppens lärare kände sig mer bekväm med sitt interventionsprogram än läraren som ledde informationsvetenskap gruppen och gav barn fler möjligheter att delta i gemensam läsning.

Ytterligare fem strategier har framkommit i resultaten som tar upp barns språkutveckling enligt Cohrssen m fl. (2016). Forskarna beskriver fem strategier som lärarna kan använda sig av under bokläsning som kallas dialog läsningsstrategier, samtala och ställa frågor, att ställa öppna frågor och att använda sig av bilder som hjälpmedel, som kan användas vid läsning och för att väcka samt bibehålla barnens intresse för böcker, även att utveckla deras förmåga att samtala och resonera kring berättelsens innehåll. Den första strategin är dialog läsningsstrategier som

innebär att barnen lär sig att vara uppmärksamma exempelvis när pedagogen läser en bok som barnen känner till väl, så provar pedagogen att utelägna information och låter barnen själva fylla i slutet av en mening på vad som saknas. Den andra strategin är samtala och ställa frågor som handlar om att uppmuntra barnen till återberättande av historien. I den tredje strategin använder pedagogen öppna frågor utifrån barnens hypoteser och erfarenheter för att få barnen att berätta. Den fjärde strategin används frågor som börjar på *vad*, *varför*, *när*, *där*, samt *hur*. I den femte strategin använder pedagogen bilder och texter som med andra ord kan fungera som ett redskap till kommunikation utifrån barnens erfarenheter och intressen som har genomförts av Cohrssen m fl. (2016) i två grupper och två förskolor med autentiska miljöer. I en grupp deltog tre barn och en pedagog och i den andra gruppen deltog sju barn och en pedagog. Läs-aktiviteterna video filmades. Forskarnas resultat var att pedagogerna i båda grupperna använde sig av den första strategin som innebar att barnen fick fullborda meningar i slutet, men inga bevis på att barn blev inbjudna till att återberätta historier eller svara på öppna frågor. I Paéz (2015) studie användes det två strategier för att få fram språkutveckling hos barnen. Den första var att läraren använde motsatser och benämnde ord på ett roligt sätt och kopplade ihop orden från boken med något djur eller leksak och den andra är upprepning av ord.

3.4 Berättelse

3.4.1 Sammanfattning

Som tidigare framgått ovan är det väsentligt att använda strategier som främjar språkutveckling som i sin tur erbjuder barnen möjligheter att bli intresserade och skickliga lyssnare, och sedan skickliga läsare. Genom att lyssna på historier från bilderböcker i ung ålder skapar barnen en grund för att behärska de återstående färdigheterna, som sin tankeförmåga, att prata, läsa och att skriva. Emedan bilderböckerna är det första barn möter i en ung ålder.

3.4.2 Muntlig berättande

Heilmann m fl. (2016) har i sin studie undersökt effekter av Frog-berättelser för tvåspråkiga barn som pratar engelska och spanska. Deltagarna fick slumpmässigt uppdrag att berätta en av följande fem ordlösa bilderböcker på både engelska och spanska. För att bekanta varje deltagare med uppgiften läste läraren först en version av Frog, "Var är du" på första språket. Barnen uppmuntrades att återberätta berättelsen efter att de har bläddrat i bilderböckerna. Deras resultat visar att barnen använde ett rikare ordförråd för att effektivt beskriva de olika karaktärerna och deras roll i de olika berättelserna.

Ytterligare en faktor som förekom för utvecklande av barns ordförråd var att barn får lyssna på berättelser Mart (2012). Forskare finner att berättelser har en viktig roll i barns språkutveckling eftersom att de erbjuder barn en värld av stöd som de kan relatera till samt att berättelser kan skapa en glad och trevlig inlärningsmiljö. Mart, (2012) visar i sin studie att barnlitteratur ger en underbar möjlighet för barn att se språk i handling. Forskare hävdar att berättelser kan hjälpa barn att öva på att lyssna, tala, läsa och skriva samt upprepning av berättelser för barn gör det

möjligt att behärska språket bättre. De kan hjälpa till att utveckla positiv attityd gentemot främmande språk, kultur och språkinläring. Genom att lyssna på berättelser har barn bättre möjlighet att behärska främmande språk. Mart (2012) hävdar att barn tycker om att lyssna på en och samma berättelse om och om igen. Upprepning uppmuntrar barn till samtal och att ställa frågor eftersom att många berättelser innehåller nyckelord och struktur som kan hjälpa barnen att komma ihåg. Forskaren belyser vidare att lärare med hjälp av berättelser kan introducera nya ord och meningsstrukturer för barnen som kan berika deras ordförråd. Paéz (2015) undersökte i sin studie hur barn i Kanada lär sig ett nytt språk, spanska, i en mycket ung ålder, genom spanska böcker, berättelser och spel. Forskare hade ett samarbete med barnbokhandeln som exponerade dem med material samt inspirerande lekar och aktiviteter för barn. Syftet bakom samarbetet var att låta barnen komma i kontakt med en spansk språkmiljö. Deras resultat visar att implementering av spanska språkprogram som inkluderade engagerande aktiviteter som berättelse och tilltalande material, gav positivt resultat för språkförståelsen och språkutvecklingen hos barnen på båda språken. Barnen lärde sig snabbt att förstå meningar men svarade på sitt modersmål, som var engelska.

4. Diskussion

I följande avsnitt diskuteras diskussion/ resultatet som framkommit efter analysen, följt av en diskussion kring metoden i denna studie samt förslag på vidare forskning. Diskussionens utformning är upplagt i tre kategorier, som är namngivna efter studiens frågeställningar. Resultatet som har presenterats ovan kommer att diskutera för att besvara frågeställningen i denna studie.

4.1 Metoddiskussion

Syfte med studien var att undersöka olika möjligheter till språkutveckling genom i boksamtal i flerspråkiga förskolor som påverkar barns ordförråd. Användning av en systematisk litteraturstudie underlättar och gör det möjligt att inkludera internationell data och ger en bredare bild över forskningsfältet än att söka det på egen hand. Enligt Bryman (2018) är användningen av metoden en fördel för forskare som kan bespara tid vid insamlandet av data och lägga mer tid på analys och tolkning av insamlat material. En nackdel med systematiska litteraturstudie är att det inte finns någon möjlighet till att ställa följdfrågor om det är något otydligt som kan leda till feltolkning av materialet. Den systematiska sökningen i olika databaser med samma eller liknande sökord skapade fler möjligheter att identifiera relevant litteratur vilket i sin tur ger studien högre validitet. Det som även ökar studiens trovärdighet är att tillvägagångssättet är noga beskrivet både i tabeller och i löpande text och att författarna har strävat efter en transparens genom hela processen.

Urvalsprocessen för studiens underlag genomfördes både genom databaser och manuellt. Data sökningen skedde enbart i de databaser som finns tillgängliga på Göteborgs universitetsbibliotek med avgränsningar som nämndes ovan i datainsamlingen. Eriksson

Barajas m fl. (2013) belyser att det finns flera olika pålitliga databaser som kan användas för att söka fram relevant material till studien syfte på Göteborgs universitetsbibliotek. På det sättet får man ett stort variation undersökningar och annat material dock det är viktigt enligt Eriksson Barajas m fl. (2013) att tänka på att det kan finnas material som inte har blivit granskade som är ett av avgränsningar för en systematiska litteraturstudie som kan ses som nackdel.

Sökningar genom databaser skedde först genom en testsökning som inte gav många träffar för frågeställning och de valdes bort. Sökord både på svenska och engelska kopplades med AND, OR, NOT i olika databaser för att hitta relevanta artiklar som innehöll de samtliga ord. Sökorden som användes i databaserna sökning gav några relevanta undersökningar som hittades i ERIC och SwePub databaserna, därefter valdes det att inte söka mer i andra databaser. Sökord med svenska ord som användes i databas SwePub gav ett antal träffar som kan bero på att antagligen så hade jag inte rätt sökord som hjälpmedel eller att det saknas forskning inom fältet. Dock sökning som gjordes i databasen ERIC resulterade sig i 25 träffar i ERIC databasen som sparades för läsningen. Som därefter gjordes en noggrann granskning av de materialet som i slutänden resulterade att 16 artikel handlade inte om denna studie syfte och frågeställning som valdes bort.

Artiklar kvalitetsbedömning har skett utifrån Eriksson Barajas m fl. (2013) checklistor som innebär att utgå utifrån följande frågeställning av sju frågor. Detta för att minska risker för personliga värdering kring artiklarna.

Några av insamlade vetenskapliga artiklarna har inte direkt handlat om studiens syfte, några av de studierna har undersökt andra variabler såsom flerspråkiga barn med språksvårigheter förskolan. Även en studie som handlade mestadels om vilka faktorer som är positiva för barns språkutveckling i förskolan, men de besvarade min frågeställning därför inkluderades artiklarna. Artiklarna som inkluderades i denna studie var på engelska och nackdel med detta för mig var en svårighet i läsningen eftersom att det är inte mitt modersmål. Det behövdes tid för min del att läsas och översätta artiklarnas innehåll för att inte tolka fel, men tolkningarna som gjorts kan ha påverkats av att engelska inte är mitt modersmål. Styrka i denna uppsats är att det antal artiklar som var relevanta för studiens syfte och frågeställning har besvarat min frågeställning.

4.2 Resultatdiskussion

Både i skollagen (SFS 2010:800) och i läroplanen för förskolan (Skolverket, 2016) framgår det att barn med annat modersmål än svenska ska ges möjlighet att utveckla både det svenska språket och sitt modersmål utifrån sina behov och förutsättningar. Avsikten med denna systematiska litteraturstudie har varit att med hjälp av aktuell forskning och kartlägga barns möjligheter till språkutveckling i samband med boksamtal/ högläsning i flerspråkiga förskole sammanhang. Studier som ligger till grund för denna studie har analyserats för att leta efter teman som kopplas till samma frågeställning. Följande teman valdes för att besvara denna

studies syfte och frågeställning: *handledning och utbildning för lärare, ordförråd, strategier och berättelser*. Den samlade bilden som genomgången av artiklarna belyser, är att modersmål har stor betydelse i utveckling av barns andraspråk samt att det förväntas av pedagogerna i förskolan att de skall anpassa sin verksamhet för att möta alla barn i sin utveckling och lärande.

Vad anser forskning om barns möjlighet till språkutveckling i samband med boksamtal och högläsning i flerspråkiga förskolor?

De flesta forskare är överens om att bokläsning och boksamtal har en positiv inverkan på språkutvecklingen hos flerspråkiga barn i förskolan. För att stödja de i deras språkutveckling behövs det utökad kompetens både som stöd för att kunna möta alla barn i deras nyfikenhet och funderingar, och för att kunna motivera samt väcka nya tankar och kunskaper hos barnen utifrån det lästa. Pedagoger som arbetar i flerspråkiga områden behöver utökad kompetens och handledning om arbetssättet för att ge flerspråkiga barn bättre förutsättningar. Enligt Pramling Samuelsson (2016), har förskollärare fått en professionell roll som är mer lärandeorienterad än tidigare och innebär ett högre krav på innehållskunnande som indirekt knyter an till skolans ämnen. Fortsättningsvis belyser Pramling Samuelsson (2016) att merparten av de som arbetar i dagens förskolor inte har de kunskaper som krävs i sin utbildning. Forskare anser vidare att om pedagoger saknar dessa kunskaper, så kan det leda till att flerspråkiga barn inte får det stöd som behövs för språkutvecklingen. Det är svårt att anpassa och stötta flerspråkiga barn när det inte finns nog med kunskaper och resurser i dagens förskolor. Enligt Pramling Samuelsson (2016) spelar förskolan en viktig roll för att motverka exkludering, genom att barn ges bättre möjligheter till att utveckla den språkliga basen som bidrar till att de får bättre resultat i skolans värld. Forskare anser även att det är viktigt att alla barn har rätt till en plats i förskolan med hög pedagogiskt kvalitet.

Enligt Pramling Samuelsson (2016) behövs det förutsättningar till att förskollärare diskuterar frågorna som gäller förskolan samt kontinuerlig kompetensutveckling för att de ska kunna bidra till och utveckla professionen. Med detta anser Pramling Samuelsson (2016) att samarbete mellan förskolan kan bidra till att pedagoger delger varandra tips och kunskaper kring frågor som handlar om flerspråkighet, vilket kan anses bidra till kvalificerade pedagoger. Wedin (2011) påtalar att det är betydelsefullt att pedagoger i möten med barn i verksamheten, skapar och använder den kunskap om hur de lär sig språk och vilken typ av språk de behöver möta under sin vistelse i förskolan. Språkmiljön runt om barnen är viktig för deras språkutveckling. Dessutom belyser även Mart (2012) och Spencer (2018) om hur viktig pedagogernas kunskap är, när det gäller hur flerspråkiga barn ska stödjas. Det har visat sig att pedagoger som har inte den kunskap som krävs för att stödja flerspråkiga barn i deras språkutveckling, fick handledning som var positivt för både pedagoger i bilden samt barnen. Det vill säga vikten av handledningens betydelse för att stötta pedagoger i deras arbetsprocess med flerspråkiga barn i förskolan. Genom handledning av arbetslaget i arbetet med flerspråkiga

barn och samarbete mellan förskolor, kan pedagoger delge varandra kunskap kring frågor som handlar om flerspråkighet och på det sättet driva barnens språkutveckling framåt. Enligt Kultti (2017) är det viktigt att förskollärare har kunskaper för att skapa goda och likvärdiga utvecklingsmöjligheter för alla barn.

Vilka lärandemöjligheter finns för att barn ska utveckla sitt ordförråd?

Det som förekom i flertal artiklar var att högläsning och boksamtal är viktiga pedagogiska redskap i förskolan som används för att barn får lyssna och delta i samtalet kring det lästa. Enligt läroplanen för förskolan Lpfö 98 (Skolverket, 2018) uppfattas boksamtal som en pedagogisk metod som bör användas i förskolan för att stödja och bearbeta det lästa tillsammans med barn. Med hjälp av boksamtal får barnen chans att delta genom att berätta och diskutera om bokens innehåll tillsammans med andra barn och pedagoger. Pedagogens förhållningssätt kring boksamtalet är betydelsefullt för barns förståelse eftersom pedagogerna skall anpassa samtalets svårighetsgrad. Med detta menas att pedagogerna skall planera samtalet utifrån barns förståelser för just den grupp, samt utmana barn som har kommit längre i sin utveckling av sitt andraspråk. Pedagogernas lyhördhet i samtal, attityd och val av arbetssätt, är en faktor som har en avgörande betydelse för all kunskapsutveckling för att barnen ska förvärva nya ord till sitt ordförråd och utvecklas som individer. De har troligtvis både en ambition och en medvetenhet om vikten av att boksamtal är en möjlig metod för att genom litteratur, öka barnens chans till en bra språkutveckling genom goda berättarstunder och boksamtal.

Pedagogerna ska utgå utifrån barns tidiga erfarenheter och mer undervisningstid som är avsedd för att ge tid till barnen att komma till tals i små grupper samt att pedagogerna ska utgå utifrån att alla barn inte ligger på samma kunskapsnivå. Det kommer att behövas lägga ner mycket tid för ordförklaringar av avancerade ord samt återberättande av det lästa, även arbeta i små grupper för att underlätta för barnen att komma till tals. Det är viktigt att pedagoger i samband med högläsning, hjälper barn att koppla egna erfarenheter till texten för att på det sättet få barn att förstå och komma ihåg textens innehåll på ett enkelt sätt. Kultti (2012) belyser att användningen av aktiviteter och material i barns omgivning som stöd kan vara resurser för att vägleda deras deltagande in i alltmer komplexa sociala aktiviteter.

Flera studier har även visat flertal positiva metoder där lärare skapade olika möjligheter för flerspråkiga barn för att koppla varje målord med motsvarande på hemspråket. Genom att läsa en bok på båda språken, därefter berätta och förklara konkret med bilderna som ökar barnens chans att förstå bokens innehåll samt att de får ett rikare ordförråd. Med detta menas att genom pedagogernas förhållningssätt och ett utvecklat arbetssätt kan barns språkutveckling utvecklas och därför behöver barn komma i kontakt med böcker och litteratur, samt hur och till vad skrift och böcker används. Även Burger (2014) påtar att genom de dagliga interaktionerna lär sig barnen språket med andra runt om. Barnen lär sig genom att prata med andra, ställa frågor, lyssna på hur kompetenta talare interagerar och hör språk som beskriver upplevelser i deras

miljö. Även om pedagoger inte systematiskt kan övervaka hur barn pratar och interagerar med varandra, kan de bestämma hur de själva interagerar med barn för att främja deras språkkunskaper. Pedagoger kan utmana barnen successivt i samtal genom att bekräfta det barnet säger samt ge barnet den betänketid som behövs för att tänka och besvara pedagogernas frågor. Resultaten från flera studier visar att för att barnet ska få möjlighet till att utveckla sitt språk genom böckerna är det betydelsefullt att böckerna som väljs ska vara snäppet över barnets språkkunskaper.

Vilka undervisningsstrategier använder lärare för att stödja barns språkutveckling?

Enligt Backman (2018) är lärarens medvetenhet samt kunskap och strategier för arbetet för barns ordförråds utveckling, av stor betydelse för att barn ska utveckla ett rikt ordförråd i förskolan. Lärarna bör vara medvetna om till exempel hur de olika strategier kring bokläsning som används i verksamheten påverkar barns språkutveckling, ordförståelse och samtal. Genom användning av boksamtal visade sig vara betydelsefullt för att utmana barnens tankar och föreställningar samt att fördjupa förståelsen och upplevelsen av det lästa. Det som förekom i studien av Burger (2014), var att boksamtal har visat sig vara mycket betydelsefullt för interaktionen mellan vuxna och barn, som påverkar språkutvecklingen positivt. Genom böcker och samtal kring det lästa har pedagogerna möjlighet till att väcka barns läslust och inspiration i böckernas värld. I samtalet om och kring böckerna har det visat sig vara positivt i flera studier då det ger barnen en mängd olika begrepp och ord. För att barnen ska få öva på att prata med både vuxna och barn, är det viktigt att pedagoger skapar möjligheter till gemensamma samtal för att de ska använda sig av språket. Genom dialoger ska barnen känna sig delaktiga genom att ställa och besvara frågor samt att lyssna på varandra och ta del av andras tolkningar och åsikter om en läst text. Att ställa öppna frågor till flerspråkiga barn och se till att barn har förstått betydelse, måste åtföljas av en gest, en rekvisita eller något som barn kan relatera till, anser Paéz (2015).

På det sättet får barn höra språket på olika sätt i olika sammanhang. För flerspråkiga barn och språkligt sårbara barn, är boksamtal betydelsefull eftersom samspelet mellan vuxna och barn påverkar språkutvecklingen positivt. Att få se bilderna ihop med texten gav positivt resultat för många barn eftersom att bilderna kan väcka nyfikenhet och intresse för att delta i dialoger genom att ställa frågor eller väcka de andras minnen och associationer. Även diskussion kring det lästa kan ge barnen tillfällen och möjligheter att bearbeta händelser.

Det som ofta förekom i de flesta vetenskapliga artiklarna var att upprepning av en och samma bok har visat sig viktiga i språkutvecklingen för majoriteten av barnen. Att barn får höra en bok upprepade gånger och sätta in obekanta ord i olika kontexter i kombination med ordförklaringar, har visat sig vara den mest effektiva metoden för barn att utvidga ordförrådet genom högläsning. Att benämna och upprepa ord är viktigt för att barnen ska få möjlighet till att lära sig nya ord. Enligt Mart (2012) kan läsningen motivera barn till att lära sig ett annat

språk och öka deras språkliga medvetenhet. Vid högläsning begränsar vi inte barnen till akademisk expertis utan sträcker sig in i deras emotionella och beteendemässiga inläring. Barnen kan på det sättet bilda sig egna minnesbilder för att så småningom koppla böckerna till egna tankar och erfarenheter både på sitt modersmål och de andra språken. Det är viktigt att inte glömma bort att barn har olika relationer och erfarenheter till böcker, framförallt att få samtala om dem. Det är därför viktigt att utgå utifrån barns erfarenheter och intressen samt använda bokläsningen och samtal tillsammans med barn på ett konstruktivt och givande sätt. Låt barnen känna sig delaktiga i att välja böcker eftersom deras val av böcker kan i dessa sammanhang vara av betydelse för att de ska engagera sig genom att ställa frågor eller berätta att det är just den boken de valt.

Det är även en fördel med att ha flerspråkiga pedagoger i förskolan eftersom att barnen har möjlighet att samtala och får förklaringar för det som är oklart eller saker som förekommer i vardagliga situationer under barns vistelse i verksamheten. Det är en fördel för förskolan och barn med flera språk att denna möjlighet finns, dock ger det inte samma möjlighet till utveckling av modersmål genom att undervisa barn några enstaka gånger som för barnen som har flerspråkiga pedagoger i verksamheten som talar barnets starkaste språk. Alla förskolor har inte den möjligheten med att det finns flerspråkiga pedagoger för alla flerspråkiga barn i förskolan, som kan vara en utmaning för pedagoger.

Resultatet visar ett starkt stöd för högläsning som en faktor av stor betydelse för att gynna språkutveckling. Läraren är den viktigaste personen i språkinläring för barnet i förskolan. Det är även viktigt att personalen uppmärksammar och visar intresse för barnens olika språk och finnas som stöd i deras lärande och utvecklingen. Resultatet visar att det är betydelsefullt att pedagogerna har kunskaper kring utvecklingen av flerspråkiga barns andraspråksutveckling. De vuxna bör uppmuntra barnen att delta aktivt under aktivitetens gång på det sättet att de ger positiv feedback till barnen som uppmuntran att våga ställa frågor. Det är viktigt att vuxna främjar barns kognitiva och socioemotionella färdigheter eftersom att barn behöver aktiv närvaro och stöd av vuxna för att utvecklas (Kaspar 2014). Vikten att välja rätt berättelse och leverera på ett inspirerande sätt ger läraren barnen en bro för att eliminera avståndet mellan språkinläring och språkanvändning Mart (2012). Det räcker inte att tillhandahålla en mängd olika aktiviteter menar forskare ovan, utan det är även viktigt att läraren utgår utifrån barns intresse och behov utefter barnens tidigare erfarenheter. Aktiviteter kan anpassas för att få barn att förstå och memorera, även utveckla sin fantasi och veta hur de kan engagera dem i en meningsfull interaktion under de pågående aktiviteterna, Mart (2012). Det är även viktigt att läsa samma sagor på olika språk. Det hjälper barnen till en bättre förståelse av berättelsens innehåll och de kan lättare återberätta den.

4.3 Fortsatt forskning

Den forskning som analyserades i resultatet har i huvudsak varit internationell forskning som berörde förskolebarn. För vidare forskningsområde skulle det vara intressant att undersöka hur pedagoger arbetar aktivt med att utveckla språkutveckling vid boksamtal och högläsning i de svenska förskolorna. I mitt resultat fann jag en artikel som belyser bokläsning för flerspråkiga barn med kommunikationssvårigheter, vilket hade varit intressant att se vad vidare forskning i detta ämne skulle resultera i svenska förskolan.

Referenslista

Artiklarna jag analyserat i resultatet har markerats med *

Arnberg, L. (2004). *Så blir barn tvåspråkiga: vägledning och råd under förskoleåldern*. (Rev. och uppdaterad [utg.]). Stockholm: Wahlström & Widstrand.

Backman, A. (2018). *Med ljus på boksamtal om skugga [Elektronisk resurs]*.

Bergöö, Kerstin (2009). Barns liv och samhällets textvärldar. Axelsson, Monica & Jönsson,

Bryman, A. (2018). Samhällsvetenskapliga metoder. (Upplaga 3). Stockholm: Liber.

*Burger, K. (2015). Effective Early Childhood Care and Education: Successful Approaches and Didactic Strategies for Fostering Child Development. *European Early Childhood Education Research Journal*, 23(5), 743–760.

*Cohrssen, C., Niklas, F., & Tayler, C. (2016). “Is That What We Do?” Using a Conversation-Analytic Approach to Highlight the Contribution of Dialogic Reading Strategies to Educator-Child Interactions during Storybook Reading in Two Early Childhood Settings. *Journal of Early Childhood Literacy*, 16(3), 361–382.

Edwards, Agneta (2017). Boksamtal med bilderböcker. Första upplagans första tryckning Stockholm: Natur & Kultur.

Eriksson Barajas, K., Forsberg, C. & Wengström, Y. (2013). *Systematiska litteraturstudier i utbildningsvetenskap: vägledning vid examensarbeten och vetenskapliga artiklar*. (1. utg.) Stockholm: Natur & Kultur.

Ekström, S. (2004). *Läs och berätta: handledning för högläsare och berättare som besöker barngrupper i förskola och förskoleklass*. Stockholm: En bok för alla.

Förskolans pedagogiska uppdrag [Elektronisk resurs]. (2016).

Greenhaigh, T., Thorne, S., Malterud, K. (2018) Time to challenge the spurious hierarchy systematic over narrative reviews? *Eur J Clin Invest.*, 29th of January, 2018.

*Guan, C.-L. D., & Cheatham, G. A. (2018). Bilingual Vocabulary Development for Dual Language Learners with Disabilities: Two Research-Based Approaches. *Young Exceptional Children*, 21(3), 142–156.

*Heilmann, J. J., Rojas, R., Iglesias, A., & Miller, J. F. (2016). Clinical Impact of Wordless Picture Storybooks on Bilingual Narrative Language Production: A Comparison of the “Frog” Stories. *International Journal of Language & Communication Disorders*, 51(3), 339–345.

Högläsning i förskola och förskoleklass – har vanligt är det? Ann-Katrin Svensson december 2009

Harju-Luukkainen, H. & Kultti, A. (red.) (2017). *Undervisning i flerspråkig förskola*. (Första upplagan). Malmö: Gleerups.

Kultti, A. (2012). Flerspråkiga barn i förskolan: Villkor för deltagande och lärande. (Doktorsavhandling, Gothenburg studies in educational sciences, 321). Göteborg: Acta Universitatis Gothoburgensis.

Kultti, A. (2013). Singing as Language Learning Activity in Multilingual Toddler Groups in Preschool. *Early Child Development and Care*, Vol. 183, No. 12, p. 1955-1969.

*Lenhart, J., Lenhard, W., Vaahtoranta, E., & Suggate, S. (2018). Incidental Vocabulary Acquisition from Listening to Stories: A Comparison between Read-Aloud and Free Storytelling Approaches. *Educational Psychology*, 38(5), 596–616.

Lindö, R. (2009). *Det tidiga språkbudet*. (1. uppl.) Lund: Studentlitteratur

*Mart, C. T. (2012). Encouraging Young Learners to Learn English through Stories. *English Language Teaching*, 5(5), 101–106.

*Nevo, E., & Vaknin-Nusbaum, V. (2018). Joint Reading of Informational Science Text versus Narrative Stories: How Does Each Affect Language and Literacy Abilities among Kindergarteners? *Reading Psychology*, 39(8), 787–819.

*Ortega Paez, Y. (2015). *Promoting language and literacy engagement within a preschool spanish language program* (Order No. 10160352). Available from ProQuest Dissertations & Theses Global. (1889039648). Retrieved from <https://search-proquest-com.ezproxy.ub.gu.se/docview/1889039648?accountid=11162>

Pramling Samuelsson, I. & Sheridan, S. (2006). *Lärandets grogrund: perspektiv och förhållningssätt i förskolans läroplan*. (2. uppl.) Lund: Studentlitteratur.

Sheridan, S., Pramling Samuelsson, I. & Johansson, E. (red.) (2009). *Barns tidiga lärande: en tvärsnittsstudie om förskolan som miljö för barns lärande*. Göteborg: Acta Universitatis Gothoburgensis

Sverige. Skolverket (2013). *Flera språk i förskolan: teori och praktik*. Stockholm: Skolverket.

Sheridan, S. & Pramling Samuelsson, I. (2009). *Barns lärande: fokus i kvalitetsarbetet*. (1. uppl.) Stockholm: Liber.

Säljö, R. (2001). *Lärande i praktiken. Ett sociokulturellt perspektiv*. Stockholm: Prisma.

*Spencer, T. D., Petersen, D. B., Restrepo, M. A., Thompson, M., & Gutierrez Arvizu, M. N. (2019). The Effect of Spanish and English Narrative Intervention on the Language Skills of Young Dual Language Learners. *Topics in Early Childhood Special Education*, 38(4), 204–219.

Skollag (2010:800) utfärdad 2010-06-23, ändrad t.o.m. SFS 2013:823. (2014). Linköping: Linköpings universitet.

Svensson, A. (2009). *Högläsning i förskola och förskoleklass [Elektronisk resurs] hur vanligt är det?*.

Sverige. Skolverket (2018). *Läroplan för förskolan: Lpfö 18*. [Stockholm]: Skolverket.

Wedin, Å. (2011). Utveckling av tal och skriftspråk hos andraspråkselever i skolans tidigare år [Elektronisk resurs]. (20:2, 95-118). Hämtad från <http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:du-11166>

Williams, P., Sheridan, S. & Pramling Samuelsson, I. (2000). *Barns samlärande: en forskningsöversikt*. Stockholm: Statens skolverk.

Bilagor

Tabell 1: Testsökning i olika databaser

Databas	Sökord	Begränsningar	Antal träffar	Sparande	inkluderand i uppsatsen
<i>Supersök</i>	Boksamtal* Högläsning* Läsning*	vetenskapliga artiklar	105	10	0
<i>ERIC</i>	Läsaktivitet* Förskol*	vetenskapliga artiklar	42	5	0
<i>ERIC</i>	Sagostund*f örskol*	vetenskapliga artiklar	6	1	0
<i>ERIC</i>	Daycare ELLER Early childhood education	vetenskapliga artiklar	244032	2	0
<i>Diva</i>	Early childhood education	vetenskapliga artiklar	1438	1	0
<i>Diva</i>	Bokläsning*	vetenskapliga artiklar	53	2	0
<i>Education Research complete</i>	Booktalk ELLER Read*aloud	vetenskapliga artiklar	1552	2	0
<i>Education Research complete</i>	Storytime OCH preschool	vetenskapliga artiklar	2209	1	0
<i>NB-ECEC</i>	Läsning		28	2	0

